İktisat, Maksada Göre Hareket Etmektir

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
TOBB Başkanı

« Her sektörde verimliliği artıracak sanayi politikaları uygulamak zorundayız. Bunun için, sanayi politikalarımıza temel oluşturacak sektörel değer zinciri çalışmalarına bir an evvel başlamalıyız. Önemli bir gereklilik de kümelenme yaklaşımını benimsemektir. »

Şubat ayında sanayi stratejisi hazırlanmasına yönelik iki önemli adım atıldı. İlk olarak; Sanayi ve Ticaret Bakanımız Zafer Çağlayan başkanlığında ilgili tüm kamu kurumlarıyla bir araya gelerek yapılması gerekenler konusunda görüşlerimizi aktardık ve bir yol haritasının tespit edilmesinin gerekli olduğunu vurguladık. İkinci olarak; Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte yürüttüğümüz firma faaliyetleri sınıflandırma sistemini tamamlayarak kamuoyuna tanıttık.

Bu sistemle her işletmenin bir faaliyet kodu bulunacak ve böylece uluslararası kodlama sistemine uyumlu olarak tarihimizde ilk defa tüm meslek grupları objektif kriterler çerçevesinde tespit edilecektir. Sistemin yürürlüğe girmesiyle sektör ve faaliyet bazında şirketlerimizin envanterinin elde edileceği bir bilgi sistemi oluşturulabilecektir. Bu sayede sanayi bilgi sistemi oluşturulması yolunda önemli bir aşama kat edilmiştir.

Güncel ve kapsamlı bir sanayi bilgi sistemine dayalı olarak sanayi stratejisinin hazırlanmasına olan ihtiyaç her geçen gün daha da belirginleşmektedir. Cari açık ülkemizi dış finansmana bağımlı hale getiriyor. Her ne kadar dış finansmanın kalitesi son yıllarda artmış olsa da (son üç yılda elli milyar dolara ulaşan doğrudan yatırım girişi sayesinde) sonuç değişmiyor ve bağımlılık devam ediyor. Dış ticaret açığından kaynaklanan cari açık konusu ise, ancak orta, uzun vadede sanayi stratejisinin uygulanmasıyla çözümlenebilir.

Sanayi stratejisinin temeli her sektörde daha verimli, daha yenilikçi, rekabet gücü yüksek faaliyetleri teşvik etmektir. On dolarlık da gömlek var, yüz dolarlık da. Önemli olan, her şirketimizin global pazarda alabileceği pozisyonun en iyisini, en gerçekçisini alabileceği ortamı sağlamaktır.

Ücrete dayalı, ucuz işgücüne dayalı rekabet devri bitiyor. Verimliliğimizi artırabildiğimiz sürece var olabiliriz. Türkiye için, yüksek katma değerli, verimliliğe dayalı rekabet devri başlamalıdır. Çin'le rekabet edebilmenin tek yolu budur. Bunu yakalayabilen şirketler kazanmaktadır, diğerleri ise kaybetmektedir.

Ancak politika çerçevemiz, politika uygulama kapasitesi arkada kalmıştır. Şimdi her sektörde verimliliği artıracak sanayi politikaları uygulamak zorundayız. Bunun için, sanayi politikalarımıza temel oluşturacak sektörel değer zinciri çalışmalarına bir an evvel başlamalıyız.

Önemli bir gereklilik de kümelenme yaklaşımını benimsemektir. Yükselen sektörler var, zor durumdaki sektörler var. Bir tek kuru oynatmakla zor durumdaki sektörlerin sorunlarını çözmek mümkün değil.

Peki, yükselişteki sektörlerimiz yollarına devam edebilecek mi? Eğer uygun politikalar uygulamazsak hayır. Bundan iki yıl önce yıldızlaşan televizyon üretiminin bugün olumsuz sinyaller verdiğini biliyoruz. Keşke televizyon üreticileri ile kamu bürokratlarını bir araya getirmeyi iki yıl önce başarsaydık, şimdi LCD'ye atlayabilmiş olurduk.

Her sektörümüzü, kendi sorunları hakkında daha iyi malumat sahibi olması, çözümleri ararken hep birlikte hareket etmemiz gerekiyor. Demek ki diyalog çok önemlidir. Özel sektör ile kamu arasındaki ilişkileri de yeniden tasarlamamız gereken bir dönemdeyiz.

Başbakanımızın genelgesi ile Daimi Özel İhtisas Komisyonu'nun kurulması bu açıdan çok önemli bir adımdır. Şimdi bu komisyonu hem genel, hem de sektörel ve bölgesel olarak işletmek, gündemini doldurmak, uzun vadeli stratejiler oluşturmak için hızla işe girişmek zamanıdır.

Hükümetimizin, bir süredir reform konusunda içine girmiş olduğumu atalet-ten kurtularak, sanayi stratejisini tamamlayacak şekilde hızlı adımlar atmasını bekliyoruz. Hükümetimiz her şeyi bir anda yapmak yerine önceliklerini tespit etmeli, kamuoyu ile paylaşmalı ve öncelikli sorunlara çözüm getirmelidir. Reform sürecini sürdürecek adımların artık ivedilikle atılması gerekmektedir.

İkinci nesil reformlar çerçevesinde öncelikli konuları; kayıt dışının azaltılması ve şirketlerimizin finansmana erişimlerinin güçlendirilmesi, istihdam üzerindeki yükleri azaltacak işgücü piyasası reformu, meslek eğitimini, dil ve bilgisayar bilgisini geliştirecek eğitim reformu şeklinde özetleyebiliriz. Elbette tüm bunları yaparken de makro ekonomik kazanımlarımızı, özellikle kamu mali dengesini korumamız gerekmektedir.

60. Hükümet Eylem Planı'yla birlikte hükümetimizin yeniden reform odaklı bir çalışma yöntemi benimseyeceğini bekliyoruz. Öte yandan açıklanan eylem planının daha güçlendirilmesine de ihtiyaç vardır. Böylece eylem planı ekonomide yeni bir çıpa olarak kabul görecek ve piyasalardaki beklentileri olumlu yönde etkileme gücü kazanacaktır. Ayrıca 2008'de daha da karmaşık ve belirsiz hale gelen dış konjonktür karşısında ekonomimizin dayanıklılığın da artırılmasını sağlayacaktır.

Bu çerçevede planda yer alan faaliyetlerin önceliklerinin belirlenmesinde, bu önceliklere göre hazırlanacak hareket planıyla faaliyetlerin bir takvime bağlanmasında ve gerekli finansman kaynaklarının belirtilmesinde fayda vardır. Bu sayede kolaylaşacak kamuoyunun takibi sayesinden hem siyasi yetkililer ve hem de bürokrasi, reform gündemini daha fazla ciddiyetle ele almak ve sonuçlandırmak ihtiyacı duyacaktır.